

T:ri Martti Lutherin

Rukouskirjanen,

Saksankielestä suomensi Eero Hyvärinen, 1908 WSOY

Poimintoja kirjasta kieliasua muuttamatta, Ceta Lehtniemi 2012

Lutherin Rukouskirjaseen sisällysluettelo

- I. Valmistus rukoukseen
- II. Kiitosrukouksia
- III. Juhlarukouksia
- IV. Rukouksia Jumalan sanalla valistumisesta
- V. Rukouksia kristillisestä elämästä
- VI. Rukouksia autuaallisesta lopusta

Liite.

Lutherin katekismuksen yksinkertainen harjoitus, jonka rukouksen muotoon sovitti W. Joh. Stoltz.
20.10 1550

Lutherin rukousvirsiä

Valmistus rukoukseen

1. Rukous ei anna synnin itseään estää
2. Rukous ei katsele omaa kelvottomuutta
3. Älä anna ajatusten armopäätöksestä itseäsi estää
4. Rukous perustuu Jumalan käskyyn
5. Rukous luottaa lupaukseen
6. Rukous turvaa yksin välimieheen Kristukseen
7. Rukous tapahtuu Jeesuksen Kristuksen nimessä
8. Lyhyitä huokausrukouksia
9. Rukous odottaa kuulemista
10. Rukous anoo, etsii, kolkuttaa ja pitkittää

Oikea rukous ei anna itseään estää oman synnin eikä toivottomuuden eikä raskasten ajatusten. Se katsoo yksin Jumalan sanaan ja käskyyn, luottaa lupaukseen, turvaa yksin annettuun välimieheen Jeesukseen Kristukseen, rukoilee hänen nimessään. Uskossa häneen muodostaa se hädänhetkinä lyhyitä hartaita huokauksia ja odottaa varmaa kuulemista, eikä lakkaa pitkittämästä sekä käyttää siihen Jeesuksen Kristuksen meille opettamia sanoja.

Jumalan sanassa varjelemisesta

Rakas taivaallinen Isä, minä rukoilen sinua sydämenpohjasta, että äärettömästä hyvydestäsi minua vahvistaisit, Hengelläsi valaisisit ja varjelisit, että ilolla ja kiittollisuudella ymmärtäisin Poikaasi Herraamme Jeesusta, Kristusta kirkastavan autuaallisen opin, johon sinun armosi on minutkin kutsunut ja johon olen kauhistavasta pimeydestä päässyt. Varjele ja täytä tämä alkamasi työ ja antamasi ymmärrys elämäni loppuun, aina tulevaan elämään ja Herraamme Jeesuksen Kristuksen tulemiseen saakka.

Katso, Herra, tässä on tyhjä astia, suuresti kaipaa se täyttämistä. Herrani, täytä sinä se. Uskoni on heikko, vahvista minua. Rakkauteni on kylmä, innosta minua ja tee minut palavaksi, että rakkauteni lähimmäisiini olisi oikein palava. Minulla ei ole lujaa, vahvaa uskoa; on epäilyksiä ajoittain enkä voi silloin sinuun täydellisesti luottaa. Oi Herra, auta minua ja lisää uskoani ja luottamustani.

Sinussa on minulla koko omaisuuteni aarre kätkeytyneenä. Minä olen köyhä, sinä olet rikas ja olet tullut köyhiä armahtamaan. Minä olen syntinen, sinä olet vanhurskas; minussa on syntiä kuin virrassa vettä, mutta sinussa on vanhurskauden täydellisyys. Sentähden pysyn sinun luonasi, jolta minä saan ottaa vastaan ja jolle minun ei tarvitse antaa.

Oi Herra Jumala, mitä me olemme, jos sinä annat meidän langeta? Mitä me teemme, jos sinä otat kätesi pois? Mitä me voimme, ellet meitä valaise? Kuinka pian tuleekaan oppineesta lapsi, taitavasta narri, viisaasta hullu? Kuinka hirmuinen sinä olet kaikissa töissäsi ja tuomioissasi! Anna meidän vaeltaa valossa, niin kauan kuin se meillä on, ettei pimeys meitä yllättäisi. Useat lankeavat, kyllästyvät armoosi ja kylmenevät sentähden, että saatanan pettäminä luulottelevat olevansa täydellisiä, voivansa nyt kaikki ja ettei heillä ole mitään hätää, tulevat täten laiskoiksi ja kiittämättömiksi sekä ennen pitkää pahemmiksi kuin ennen olivat. Anna meidän siis pysyä palavina uskossa, että me siinä pysyen päivä päivältä kasvaisimme Kristuksessa Jeesuksessa, meidän oikeassa ja ainoassa Auttajassamme. Totisesti. (s. 115-117)

Rukouksia Pyhän Hengen armosta

Herra Jumala, rakas Isä, joka olet uskoviesi sydämet Pyhällä Hengelläsi valaissut ja opettanut, anna armoa, että meilläkin saman Hengen kautta olisi oikea ymmärrys ja että me kaikkina aikoina hänen lohdutuksestaan ja voimastaan iloitsisimme, sinun Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herraamme kautta. Totisesti. (s. 114)

Iankaikkinen Jumala ja Herraamme Jeesuksen Kristuksen Isä, anna meille Pyhä Henkesi, joka kuullun sanan sydämiimme kirjoittaa, niin että me sen otamme vastaan ja uskomme ynnä saamme siitä iankaikkisesti iloa ja lohdutusta. Kirkasta sanasi sydämissämme, tee se niin valaisevaksi ja lämmittäväksi, että me tunnemme siitä iloa sekä pyhästä vaikutuksestasi ajatteleme sitä, mikä on oikeaa ja sitten nämä ajatukset myöskin toteutamme, sinun Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herraamme kautta.

Rakas Herra Kristus, sinä joka olet sydämeni totuudellasi valaissut, anna minulle myös Pyhä Henkesi ja voimaa tekemään ja jättämään, mikä on armollisen tahtosi mukaista. Totisesti. (s. 114)

Oikeasta uskosta ja sen vahvistumisesta

Minä kiitän sinua, rakas Jumalani, siitä saamastani opetuksesta, ettei minun ole syntieni kimppuun käytävä omalla katumuksellani eikä uskoani alettava töilläni, saadakseni syntini sovitetuksi. Ihmisten edessä voisin sen kyllä tehdä, maailman edessä ja tuomareille täällä se kyllä kelpaisi; mutta sinun edessäsi, Jumala, on iankaikkinen viha, siksi en minä voi kylliksi tehdä, vaan täytyisi minun epätoivosta nääntyä. Sentähden minä kiitän sinua, että toinen on edestäni synteini kimppuun käynyt, ne kantanut, ne maksanut ja sovittanut.

Tämän tahtoisin mielelläni uskoa, ja se tuntuu myös minusta sangen oikealta ja lohduttavalta. Mutta minä en voi oikein sen totuuden varaan heittäytyä, enkä omin voimin mitään tehdä; minä en voi sitä niin käsittää, kuin minun tulisi. Herra, kasvata sinä minua, auta minua, lahjoita minulle voimaa ja anna se lahja, että voisin uskoa niinkuin profeetta Daavid huokaa (Ps. 51): Luo minuun, Jumala, puhdas sydän ja anna minulle uusi, vakaa henki. Uutta, puhdasta sydäntä en minä voi luoda, se on sinun luotava ja tehtävä. Yhtä vähän kuin voin aurinkoa ja kuuta luoda, että ne nousevat ja kirkkaasti taivaalla paistavat, yhtä vähän voin sitäkään toimeensaada, että sydämeni olisi puhdas ja että minulla olisi vakaa henki, vahva, luja mieli, joka on varma eikä häily, ei epäile eikä sanaasi nähden horju.

Auta, että päivä päivältä edistyn uskossa; vaikka koko maailma kukistuisi ja kaikki liittyisivät yhteen ja perkele vihan vimmast riehuisi, niin auta, etten minä sen mukaan kääntyisi, vaan jumalallisella avullasi evankeliumissa pysyisin. Totisesti. (s. 128)

Oi sinä laupias Jumala, miten ystävällinen, lempeä Isä sinä kuitenkin olet, kun niin isällisesti ja sydämellisesti kohtelet meitä köyhiä, tuomionalaisia syntisiä. Sysäät ainokaisen Poikasi Jeesuksen Kristuksen, kalleimman ja parhaimman omaisuutesi, kuoleman ja perkeleen kitaan, sallit hänen astua alas syvyyteen, että hän jälleen kohoaisi korkeuteen ja vangiksi ottaisi meidät kaikki vankeinaan pitävän vankeuden. Sen kautta on meistä tullut rakkaita lapsiasi ja hänen veljiänsä sekä kaikkien hänen iankaikkisten, taivaallisten tavarainsa kanssaperillisiä.

Anna Pyhä Henkesi, että hän säilyttäisi meidät tässä uskossa kuolemaamme asti. Ja lainaa armosi, että nuoriso ja vasta syntyvä sukupolvi, että heikkouskoiset ja ne, jotka eivät vielä ole hyvin opetetut, voisivat oikein ymmärtää ja säilyttää tämän opin, niin että hekin tulisivat enkelein kansalaiskumppaneiksi niinkuin me, Kristukseen uskovat, olemme. Totisesti. (s. 129)

Kuuliaisuudesta ja kärsivällisyydestä

Herra Jumala, minä olen käskysi rikkonut, olen vastusten kohdatessa ollut kärsimätön, en ole säälivä ja armelias, en auta lähimmäistäni j.n.e. Minä näen, etten voi lakata syntiä tekemästä enkä saada kyllääni pahuudesta. Mutta, rakas Jumala, vuodata minuun armosi ja anna minulle Pyhä Henkesi, jotta olisin sinulle kuuliainen ja joihinkin määriin pitäisin lakisi. Auta minua vihaamaan maailmaa ja saamaan halua ja rakkautta sinuun. Totisesti. (s.140)

Rakas Jumala, anna meille myös rauhallinen sydän ja rohkea mieli taistelussa ja sodassa perkelettä vastaan, jottemme ainoastaan kestä ja viimein voita, vaan myös keskellä taistelua ja sotaa saatamme olla rauhallisin mielin, ylistää sinua ja kiittää sinua, olla nurisematta ja tulematta kärsimättömiksi

sinun jumalallista tahtoasi vastaan. Suo että rauha saisi pitää sydämissämme voiton, niin ettemme mitään sinua, Jumalaamme, emmekä ihmisiä vastaan kärsimättömyydestä alkaisi, vaan sekä sisällisesti että ulkonaisesti Jumalaa ja ihmisiä kohtaan hiljaisina ja rauhallisina pysyisimme, kunnes lopullinen ja iankaikkinen rauha joutuu. Totisesti. (s. 140)

Herra, me olemme rukoilleet sinun työsi edistystä. Siihen emme me voi vaikuttaa mitään, vaan tulee meidän antaa sinun vaikuttaa ja ottaa vain vastaan sinulta antimiasi ja lahjojasi. Sillä niissä sinä ilmoitat itsesi meille ja teet meidät autuaiksi yksin oman työsi kautta, kun pelastat meidät siitä vahingosta, minkä saatana koko ihmiskunnalle Aadamissa on tuottanut, nimittäin synnistä ja iankaikkisesta kuolemasta.

Vasta tämän sinun työsi vaikutuksen jälkeen tulemme mekin töinemme, siten että me vanhurskautettuina elämme synnistä erillä pysyen kaikessa sanasi kuuliaisuudessa. Se on sinusta mieluista ja suloista ja kuitenkin koituu sekin sinun armostasi ja johtuu sinun ensinnä tekemästäsi työstä. Ole meille tässä, Herramme ja Jumalamme, ystävällinen, että me sinulle kelpaisimme, sittenkun Poikasi kuoleman kautta olemme sinun kanssasi sovitetut. Totisesti. (s. 141)

Veljellisestä rakkaudesta

Rakas Isä taivaissa, anna meille rakkaan Poikasi Kristuksen tähden Pyhä Henkesi, että tulisimme Kristuksen oikeiksi oppilaita ja että meillä olisi sellainen sydän, jossa on rakkauden tyhjentyvätön lähde, mikä ei koskaan ehdy. Totisesti. (s. 142)

Herra, siinä minä puutun, että vaikka sinä annat itseäsi minulle niin runsaasti ja ylenpalttisesti, niin minä en voikaan puolestani tehdä samoin lähimmäisilleni. Sitä minä valitan sinulle ja rukoulen, tee myös minut niin rikkaaksi ja voimakkaaksi, että minäkin voisin sen tehdä. Totisesti. (s. 142)

Rakas Herra Jumala, mitä tämä merkitsee? Minulle tapahtuu vääryyttä; enhän minä ole näiltä ihmisiltä sitä ansainnut; mutta minun täytyy korottaa katseeni heitä ja itseäni ylemmäksi sekä tarkata, millainen on suhteeni sinuun. Ja siinä minä huomaan suuren pykäläpuun ja pitkän luettelon, joka vakuuttaa minua siitä, että olen kymmenen kertaa pahempi ja kymmenen, jopa tuhansin kerroin enemmän rikkonut sinua vastaan. Siksi on velvollisuuteni notkistaa polveni ja sanoa: Oi Herra, anna anteeksi, minä tahdon myös anteeksi antaa.

Katso, Herrani Kristus, tässä on lähimmäiseni minua vähäsen vahingoittanut, on jonkun verran kunnialleni käypää puhellut, on minua vähän vahingoittanut omaisuuteeni nähden. Tätä en voi sietää, sentähden toivoisin mielelläni hänet kuoliaaksi. Oi Jumalani, kuule tämä valitukseni; tahtoisin mielelläni häneen leppyä, mutta valitettavasti en kumminkaan sitä voi. Katso, kuinka niin kokonaan kylmä, vieläpä niin kokonaan kuollut minä olen.

Oi Herra, minä en voi itseäni auttaa, siihen olen kykenemätön. Tee sinä minut toisenlaiseksi, silloin minä olen hurskas; muutoin minä jään sellaiseksi kuin ennen olen ollut. Oi rakas Jumala, muuta minut ja anna minulle armosi. Totisesti. (s. 142-143)

Kaikenlaisen hädän voittamisesta

Oi sinä Isä ja kaiken lohdutuksen Jumala, anna meille pyhän sanasi ja Henkesi kautta luja, iloinen ja kiitollinen usko, että me tämän ja muun hädän voisimme autuaallisesti voittaa ja viimein maistaa sekä kokea, että rakkaan Poikasi, Kristuksen itsensä lausuma: 'Olkaa turvallisin mielin, minä olen voittanut maailman', on totuus.

Oi Jumala, missä on sellainen Jumala kuin sinä olet? Joka synnit anteeksi annat ja poistat perimisesi jääneiltä pahat teot, joka et pidä vihaa iankaikkisesti; sillä sinä olet laupias, sinä armahdat pahoja tekojamme ja heität kaikki meidän syntimme meren syvyyteen. Pidä tämä laupeutesi meihin nähden iankaiken, että voimme sanasi valossa vaeltaa, kaikkea saatanan ja maailman vaaraa välttää sinun Poikasi, Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta. Totisesti. (s. 144)

Taivaallinen Isä, sinä juuri olet minun Herrani ja Jumalani, joka olet minut luonut silloin, kun minä en mitään ollut, ynnä sen lisäksi olet vielä Poikasi kautta lunastanut. Nyt sinä olet minulle antanut ja tehtäväkseni määrännyt tämän toimen. Ei onnistu työni niinkuin tahdon, on niin paljon, joka minua painaa ja ahdistaa, kun en itsessäni huomaa neuvoa enkä apua. Sentähden jätän myös tämän asian sinun huostaasi: anna sinä neuvo ja apu ja ole sinä itse kaikkien näiden asiain johtajana. Totisesti. (s. 144)

Murheessa ja ahdistuksessa

Oi rakas Isä, olethan sinä minun rakas Isäni, sillä sinä olet antanut ainokaisen rakkaan Poikasi minun edestäni. Sentähden ethän sinä minuun vihastu etkä minua hylkää. Tässä surkeudessani katsot sinä minua niinkuin äiti pientä lastaan, jota hän on sydämensä alla kantanut. Kuule sentähden minua ja pelasta minut. Herra, jos sinä tahdot, niin sinä kyllä voit minua auttaa; mutta jos sinä et tahdo, niin tahdon minä tämän ristin ja onnettomuuden nimesi tähden mielelläni kärsiä. Totisesti. (s. 146)

Oi kaiken laupeuden Isä ja kaiken lohdutuksen Jumala, vahvista ja tue minua Hengelläsi, kunnes ilmenee ja tulee se työ, jota sinä käsket meidän kaikissa murheissa odottamaan. Sillä et sinä sydämen halusta ihmisiä vaivaa ja murehuta. Ethän sinä antaisi mitään pahaa tapahtua, ellet siitä voisi jotakin hyvää luoda. Sinä tunnet hätäni ja heikkouteni, sentähden auta minua ja pelasta minut. Totisesti. (s. 147)

Rukouksia autuaallisesta lopusta

Oi rakas Herrani Jeesus Kristus, Sinä, joka olet sanonut: anokaa, niin teille annetaan, etsikää niin te löydätte, kolkuttakaa, niin teille avataan; tämän lupauksesi mukaan anna, Herra, minulle, kun anon, en kultaa enkä hopeaa, vaan vahvaa, lujaa uskoa; anna minun löytää, kun etsin, en maailman iloa enkä riemua, vaan lohdutusta ja virvoitusta autuaallisen, terveellisen sanasi kautta; avaa minulle, kun kolkutan. En pyydä mitään sellaista, jota maailma pitää korkeana ja suurena, sillä en ole sen avulla hiuskarvan vertaa parannettavissa, vaan anna minulle Pyhä Henkesi, joka sydämeni valaisisi, minua hädässä ja tuskassa vahvistaisi ja lohduttaisi, pitäisi minua oikeassa uskossa ja luottamuksessa sinun armoosi aina loppuuni asti. Totisesti. (s. 169)

Ceta Lehtniemi